CropLifeNL Bulletin

2024/1

Naar schoon oppervlakte- en grondwater

Jaarbijeenkomst CropLife NL

>>>

'Niet-toetsbare stoffen' nu meetbaar met nieuwe methode

>>>

Verordening Duurzaam Gebruik (SUR) voorlopig van tafel

>>>

Strategische Dialoog over toekomst landbouw

>>>

CropLifeNL
Voor gezonde gewassen

CROPLIFE NL BULLETIN – 2024/1 CropLife NL Bulletin is een uitgave van **CropLife NL**. CropLife NL behartigt belangen van bedrijven die chemische & biologische gewasbeschermingsmiddelen ontwikkelen voor de Nederlandse markt. CropLife NL Bulletin verschijnt tweemaandelijks in digitale vorm. Aan- en afmelding voor een kosteloos abonnement kan via dit **formulier**.
REDACTIE CropLife NL, Postbus 80523, 2508 GM Den Haag – **croplife@croplife.nl** – **www.croplife.nl** – **CropLifeNL** - **LinkedIn**
TEKST EN REALISATIE Fred Meijer Communicatie **ONTWERP** Cyril Strijdonk Ontwerpburo, Gaanderen
FOTOGRAFIE Martijn Beekman, BASF, Fred Meijer,

Naar schoon oppervlakte- en grondwater

Jaarbijeenkomst CropLife NL

De jaarbijeenkomst van CropLife NL op 29 februari aanstaande staat in het teken van inspiratie en ervaringen met oppervlaktewater- en grondwaterkwaliteit van gewasbeschermingsmiddelen van oppervlaktewater is de afgelopen decennia sterk verbeterd. Maar we zijn er nog niet. Doelstelling is er de komende aanduidt voor grondwater. In het kader daarvan communiceert CropLife NL, samen met de waterschappen, de resultaten van het gebiedsproject van de Stichting Water en Landbouw op het gebied van het gewasbeschermingsmiddel Kerbi. Tijdens de interview met Klaas Jiskeda, die tot vind voorjaar voorzitter was van de commissie water van CropLife NL.

Van 1998 tot 2022: grote reductie gerealiseerd

"Als het gaat om oppervlaktewater en gewasbeschermingsmiddelen, dan zit ons huis verschoon van de belastende Zuiver. Op gezonde toestel. In 2001 en de inwerkingtreding van de 'le Nota Duurzame Gewasbeschermingsmiddelen' is de kwaliteit van oppervlaktewater aanzienlijk verbeterd," zegt Klaas Jiskeda. Tot 'le Nota bestrekt de periode 2004-2010 met deel van een reductie van de milieubelasting door gewasbeschermingsmiddelen van 95 procent. De Nota bestrekt de periode 2010 tot 1998. De uiteindelijk gerealiseerde reductie was 98 procent. De Nota bestrekt de periode 2010-2023, met als deel 90 procent reductie van de gebruikte normoverschrijdingen ten opzichte van de referentieperiode 1998-2004. Dit is 'le Nota Duurzame Gewasbeschermingsmiddelen van 2004 tot 2010 van 95 procent. Dit is 'le Nota bestrekt de periode 2004-2010 met deel van een reductie van de milieubelasting door gewasbeschermingsmiddelen van 95 procent van de referentieperiode 1998. De uiteindelijk gerealiseerde reductie was 98 procent. De Nota bestrekt de periode 2010-2023, met als deel 90 procent reductie van de gebruikte normoverschrijdingen ten opzichte van de referentieperiode 1998-2004. Dit is 'le Nota Duurzame Gewasbeschermingsmiddelen van 2004 tot 2010 van 95 procent. Dit is 'le Nota bestrekt de periode 2004-2010 met deel van een reductie van de milieubelasting door gewasbeschermingsmiddelen van 95 procent van de referentieperiode 1998. De uiteindelijk gerealiseerde reductie was 98

'Niet-toetsbare stoffen' nu meetbaar met nieuwe methode

Van zo'n dertig actieve stoffen in gewasbeschermingsmiddelen is de Kaderrichtlijn Water (KRW) norm zo laag, dat deze norm onder de detectiegrens ligt voor de analyseapparatuur die gebruikt worden door laboratoria die de bepalingen doen voor de waterschappen. Dit zijn de zogeheten 'niet-toetsbare stoffen'. Onlangs is een methode ontwikkeld die deze stoffen, op twee stoffen na, wel kan aantonen en toetsen aan de norm.

Robuuste methode, tegen verantwoorde kosten

De basis voor deze methode is gelegd door TNO en Deltares, die dit deden in opdracht van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. Beide instituten ontwikkelden gezamenlijk een methode die analytisch correct was, maar die te arbeidsintensief bleek en voor routinematige monitoring niet praktisch. Vervolgens hebben de ILOW-laboratoria de methode doorontwikkeld naar een robuuste methode, die uitvoerbaar is tegen maatschappelijk verantwoorde kosten. De ILOW-laboratoria zijn een samenwerkingsverband van wateronderzoekslaboratoria waar kennisuitwisseling centraal staat.

Tot duizend keer lager

Met de vernieuwde methode is het mogelijk om stoffen te meten met vloeistofchromatografie, op een concentratieniveau dat duizend keer lager is, en met gaschromatografie op een niveau dat tien keer lager is dan de huidige methode. Hierdoor zijn vrijwel alle actieve stoffen van gewasbeschermingsmiddelen op normniveau te meten, met uitzondering van twee stoffen, doordat de waterkwaliteitsnorm van deze stoffen nog lager ligt.

De eerste analyses

Inmiddels zijn er monsters, die in 2023 genomen zijn in de waterschappen Drents Overijsselse Delta, Vechtstromen, Rijn en IJssel en Vallei en Veluwe, geanalyseerd met behulp van de nieuwe methode. Van twee stoffen werd herhaaldelijk een normoverschrijding gevonden. Echter beide stoffen zijn geen actieve stoffen van gewasbeschermingsmiddelen. Van zes stoffen werd een incidentele normoverschrijding gevonden. Verder overschrijden twee stoffen de rapportagegrens, maar overschrijden ze de wettelijke norm niet. Met andere woorden, deze twee stoffen worden teruggevonden, maar er is geen sprake van normoverschrijding. De overige twintig 'niet-toetsbare stoffen' zijn niet boven de rapportagegrens waargenomen, wat betekent dat ze niet zijn aangetroffen.

'Gerichte acties ondernemen'

"CropLife NL is blij dat er nu een analysemethode is die vrijwel alle actieve stoffen van gewasbeschermingsmiddelen kan detecteren op het niveau van de KRW-normen. En dat hiermee de discussie over de zogenaamde 'niet-toetsbare stoffen' afgesloten kan worden", zegt Eric Kiers, Directeur Verduurzaming van CropLife NL. "Gewasbeschermingsmiddelen horen daar te komen waar ze hun werk moeten doen, en niet in het oppervlaktewater. Gelukkig zijn tot nu toe van de meeste 'niet-toetsbare' actieve stoffen van gewasbeschermingsmiddelen geen normoverschrijdingen gevonden bij een eerste screening in een groot gebied in oost- en midden-Nederland. Bij de stoffen waarbij dat wel het geval is, kunnen we nu in samenwerking met stakeholders en telers gerichte acties gaan ondernemen."

Meer achtergrondinformatie over de nieuwe meetmethode vindt u **hier**.

Lees ook **het artikel** over het werken aan schoon oppervlakte- en grondwater in deze editie van CropLife NL Bulletin.

TERUG

Verordening Duurzaam Gebruik (SUR) voorlopig van tafel

De Europese Commissie heeft het concept voor de Verordening Duurzaam Gebruik gewasbeschermingsmiddelen (**Sustainable Use Regulation, SUR**) voorlopig van tafel gehaald. Voorzitter Ursula von der Leyen kondigde dit op 6 februari jongstleden aan. "Het SUR-voorstel is een symbool van polarisatie geworden", aldus Von der Leyen. "Het is verworpen door het Europees Parlement. Ook in de Raad is er geen vooruitgang meer. Daarom zal ik aan het College voorstellen om dit voorstel in te trekken."

Een belangrijk onderdeel van de SUR was de halvering van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen, voortkomend uit de Farm to Fork strategie, die onderdeel is van de Europese Green Deal. Von der Leyen benadrukte wel dat gewasbescherming op de agenda blijft en gereguleerd zou kunnen worden met een 'nieuw voorstel dat veel volwassener is'.

Verordening was al eerder weggestemd

Al eerder **berichtten we** in het CropLife NL Bulletin dat tijdens een stemming in het Europees Parlement op 22 november 2023 het definitieve tekstvoorstel van het Parlement voor de SUR met een ruime meerderheid was weggestemd. Deze Verordening moet de huidige Richtlijn Duurzaam gebruik pesticiden (2009/128/EG) vervangen.

Demissionair minister van LNV Piet Adema informeerde eind januari in een **brief** de Tweede Kamer over een bespreking van de Landbouw- en Visserijraad in Brussel op 23 januari. Daarin schetst hij onder meer de gang van zaken rond de SUR.

In zijn brief beschrijft de minister de meest recente ontwikkelingen van het vervolgtraject, waarin op dat moment er nog naar werd gestreefd om alsnog tot een verordening te komen. Omdat het Europees Parlement het SUR-voorstel heeft verworpen, was volgens de Europese wetgevingsprocedure vervolgens de Europese Raad aan zet om onafhankelijk van het Parlement tot een positie te komen. Onder Belgisch voorzitterschap gingen de onderhandelingen hiervoor door.

Lidstaten waren verdeeld

Dit resulteerde in een voorgestelde aanpassing van de bestaande tekst, waarin enkele onderdelen zouden worden geschrapt of versoepeld. Tijdens de genoemde bespreking in de Raadswerkgroep werd duidelijk dat een meerderheid van de lidstaten niet wilde meegaan in de voorgestelde aanpassing. Sommige lidstaten wilden stoppen met de onderhandelingen over het SUR-voorstel, omdat zij de huidige Richtlijn beter vinden, en de eerdere concept-verordening te streng. Andere lidstaten vonden het nieuwe voorstel niet ambitieus genoeg. Een kleinere groep van lidstaten wilde doorgaan met de besprekingen en werkte aan een compromis. Nederland maakte een studievoorbehoud gemaakt en stelde vooral veel vragen.

Het resultaat was dat er verder gewerkt zou worden aan het opstellen van een nieuwe compromistekst.

Standpunt Nederland

Nederland wil dat de Verordening bijdraagt aan het behalen van de doelen en beleidsopgaven van Nederland, zo schrijft de minister. Dat betreft: een transitie naar een duurzamere teelt van gewassen, het substantieel verminderen van gebruik gewasbeschermingsmiddelen, en een gelijk speelveld tussen de professionele gebruikers in de verschillende lidstaten. De minister stelt vast dat het meest recente compromisvoorstel (dat nu van tafel is) niet aansluit bij deze doelen.

Taak voor nieuwe Europese Commissie

Vanwege het strakke tijdschema als gevolg van de komende verkiezingen voor het Europees Parlement, zal het nieuwe ontwerp van de SUR de taak zijn van de volgende Europese Commissie. "Het onderwerp blijft uiteraard bestaan. En om verder te komen is er meer dialoog en een andere aanpak nodig", zei Von der Leyen tegen de leden van het Europees Parlement.

TERUG

Strategische Dialoog over toekomst landbouw

Demissionair minister van LNV Piet Adema heeft eind januari in een **brief** de Tweede Kamer geïnformeerd over een bespreking van de Landbouw- en Visserijraad in Brussel op 23 januari. Daarin schetst hij onder meer de gang van zaken rond de Strategische Dialoog over de toekomst van de landbouw.

'Toekomstvisie voor bestendig landbouwbeleid'

In zijn brief meldt de minister dat er in de Raad een gedachtewisseling heeft plaatsgevonden over de toekomst van de landbouw in de EU. Daarmee wil de Raad een bijdrage leveren aan de Strategische Dialoog met ketenpartijen, maatschappelijke organisaties en onderzoeksinstituten, die op donderdag 25 januari in Brussel is gestart.

De minister schrijft: 'Het doel van deze dialoog is te komen tot een toekomstvisie voor een bestendig landbouwbeleid dat een brug slaat tussen concurrentievermogen en natuurbehoud. De Europese landbouw- en voedselsector staat voor grote uitdagingen, zoals klimaatverandering, (inkomens)stabiliteit, en de groene transitie. Verschillende lidstaten benadrukten het belang van adequate financiële middelen voor Europese boeren, vereenvoudiging van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB), en een evenwichtige benadering van de beleidsvorming.'

Pleidooi voor meer flexibiliteit

De minister geeft aan dat Nederland het initiatief van een strategische dialoog verwelkomt. Hij schrijft: 'In de Raad heb ik benadrukt dat er behoefte is aan een EU-brede dialoog om de agrarische sector te versterken, een gelijk speelveld te creëren en de klimaatdoelstellingen te behalen. Daarnaast heb ik gevraagd om een toekomstperspectief voor jonge boeren, eerlijke vergoeding voor duurzaamheidsinspanningen en extra aandacht voor de huidige geopolitieke spanningen. Ten slotte heb ik ervoor gepleit om in toekomstig landbouwbeleid meer rekening te houden met nationale omstandigheden, zoals hoge bevolkingsdichtheid in combinatie met een hoge gebruiksdruk op beperkte beschikbaarheid van land. Niet door uitzonderingen, maar door meer flexibiliteit voor lidstaten in het bereiken van doelstellingen, bijvoorbeeld door doelsturing.'

Toekomstperspectief bieden

CropLife NL onderstreept de waarde van deze strategische dialoog, aldus Eric Kiers, directeur Verduurzaming van CropLife NL. "Het is van cruciaal belang om de uitdagingen waar de landbouw in Europa en wereldwijd voor staat, in een breder perspectief te zien. Klimaatverandering maakt bepaalde gebieden in Europa mogelijk minder geschikt voor de teelt van groenten en fruit. Tegelijkertijd is het belangrijk om jonge agrarische ondernemers een goed toekomstperspectief te bieden en tegelijk de natuur te versterken. In aansluiting op de Europese Green Deal dragen de gewasbeschermingsbedrijven actief bij aan de transitie naar een duurzame land- en tuinbouw. Deze ambities zijn geconcretiseerd in de **zes commitments** van CropLife Europe, met doelstellingen op het gebied van innovatie, circulaire economie en bescherming van mens en milieu."

TERUG